

можливість вільно висловлювати думки та добре розуміти інших, а відтак його вивчення ніколи не втрачає актуальності. Як показує практика та аналіз досліджень, використання комбінаторних та індивідуально-спрямованих методик запам'ятовування є найбільш ефективним при вивченні мови. Більш того, чим різноманітнішими, яскравішими та цікавішими будуть способи вивчення, тим більша вірогідність ефективності закарбування вивченого саме у довгостроковій пам'яті.

Відтак, формування комунікативної компетенції в рамках особистісно-орієнтовного підходу в навчанні потребує постійного вивчення новітніх способів вивчення лексики та їх поєднання для покращення продуктивності успішності в освітньому процесі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гич Г. М. Сторітелінг як інноваційна методика формування мовної компетентності. *Науковий вісник Миколаївського університету ім. В. О. Сухомлинського*. 2015. № 4. С. 188-192.
2. Бьюзен Т., Бьюзен Б. Супермислення. Мінськ: Попуррі, 2006. 279 с.
3. Смоліна С. В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції. *Іноземні мови*. 2010. №4. С. 16-23.
4. Saifelnasr Y., Poyraz V., Yousef Mamdouh. The Science of Memory. Academia.edu – Share research, 2020. URL: https://www.academia.edu/44355399/The_Science_of_Memory
5. Бухбіндер В. А. Основи методики викладання іноземних мов. Київ: Вища школа, 1986. 160 с.
6. Буданова Л. Г., Журкіна С. В., Коляда І. В. Методи та прийоми вивчення англійської лексики. Харків : НФаУ, 2020. 31 с.

REFERENCES

1. Hych, H. M. (2015). Storitelning yak innovatsiyna metodyka formuvannya movnoi kompetentnosti [Storytelling as an innovative method of communicative competence formation]. *Naukovyi visnyk Mykolayivskoho universytetu im. V. O. Suhomlynskoho*. № 4. S. 188-192. [in Ukrainian]
2. Biuzen, T., Biuzen, B. (2006). *Spermyslennia* [Superthinking]. Minsk: Popurri. 279 s. [in Ukrainian]
3. Smolina, S. V. (2010). *Metodyka formuvannya inshomovnoi leksychnoi kompetentsii* [Methodology of foreign lexical competence formation]. *Inozemni movy*. №4. S. 16-23. [in Ukrainian]
4. Saifelnasr, Y., Poyraz, V., Yousef Mamdouh (2020). The Science of Memory. Academia.edu – Share research. URL: https://www.academia.edu/44355399/The_Science_of_Memory [in English]
5. Buhbinder, V. A. (1986). *Osnovy metodyky vykladannia inozemnykh mov* [The basics of foreign languages teaching methodology]. Kyiv: Vyshcha shkola. 160 s. [in Ukrainian]
6. Budanova, L. H., Zhurkina, S. V., Koliada, I. V. (2020). *Metody ta priyomy vyvchennia angliyskoi leksyky* [Methods and techniques of learning English vocabulary]. Kharkiv : NFaU. 31 s. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РОМАШИНА Зоряна – викладач кафедри лінгвопедагогічного забезпечення професійної діяльності Воєнної академії імені Євгенія Березняка.

Наукові інтереси: інноваційні методи навчання у вищій школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

ROMASHYNA Zoriana – Teacher of the Linguistic and Pedagogical Support Department of Yevheniy Berezniak Military Academy.

Scientific interests: innovative teaching methods in higher education.

Стаття надійшла до редакції 26.02.2025 р.

Стаття прийнята до друку 12.03.2025 р.

УДК 378.6:355:016:81:091.3:004(477)
DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-218-225-229

РОМАШКО Ольга –

аспірант кафедри загальної педагогіки

та педагогіки вищої школи

Львівського національного університету імені Івана Франка,

викладач кафедри іноземних мов

Національної академії сухопутних військ

імені Гетьмана Петра Сагайдачного

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3214-7675>

e-mail: oljaromashko@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ВВНЗ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ КУРСАНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Розглянуто особливості впровадження стратегій інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній процес вищих військових навчальних закладів у процесі викладання іноземної мови. Визначено актуальні засади викладання іноземної (англійської) мови для курсантів немовних спеціальностей у контексті розуміння їх іншомовної підготовки як невід'ємної складової системи загальної підготовки військовослужбовців. Розглянуто питання інтеграції ІКТ у навчальний процес, що формує якісно нову форму безперервної освіти, основою якої стає цілеспрямована самоосвітня діяльність.

У процесі організації дослідження було опитано 57 викладачів іноземної мови з трьох ВВНЗ. Обґрунтовано, що необхідною умовою застосування ІКТ є врахування військової специфіки освітнього процесу, підвищення мотивації, надання доступу до сучасних навчальних матеріалів, забезпечення комплексного підходу до інформаційно-методичного супроводу та методичної підтримки освітнього процесу тощо. Визначено актуальні стратегії викладання іноземної (англійської) мови для курсантів немовних спеціальностей у вищих військових навчальних закладах України у контексті розвитку інформаційно-комунікативних технологій, які охоплюють посилення мотивації, доступ до сучасних навчальних матеріалів, цілісну систему інформаційно-

методичної підтримки освітнього процесу. Стратегічне впровадження ІКТ у навчання не лише підвищує ефективність вивчення іноземної мови, а й підготує ефективний підготовці курсантів до цифровізації освітнього процесу.

Проаналізовано сучасні принципи викладання іноземної (англійської) мови курсантам немовних спеціальностей, визначено сучасні принципи викладання іноземних (англійської) мов курсантам немовних спеціальностей, які наголошують на їх іншомовній підготовці як невід'ємній складовій загальної системи підготовки військовослужбовців.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, стратегії викладання, освітній процес, вищі військові заклади освіти, іноземна (англійська) мова, курсанти немовних спеціальностей, експеримент, самоосвітня діяльність.

ROMASHKO Olha –

Postgraduate student of the Department of General and Higher Education Pedagogy Ivan Franko National University of Lviv, Lecturer at the Department of Foreign Languages Hetman Petro Sahaidachny National Army Academy
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3214-7675>
e-mail: oljaromashko@gmail.com

STRATEGIES FOR IMPLEMENTING INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN THE EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS DURING FOREIGN LANGUAGE TEACHING TO CADETS OF NON-LINGUISTIC SPECIALTIES

The article considers the peculiarities of implementing strategies for information and communication technologies (ICT) in the educational process of higher military educational institutions during the teaching of foreign languages. The current principles of teaching foreign (English) languages to cadets of non-linguistic specialties are defined, emphasizing their foreign language training as an integral component of the overall training system for military personnel. The integration of ICT into the educational process establishes a qualitatively new form of lifelong learning, based on purposeful self-educational activities.

During the research, 57 foreign language teachers from three higher military educational institutions were interviewed. It is substantiated that the consideration of the military-specific features of the educational process is a necessary condition for the application of ICT. The article identifies the actual strategies of teaching foreign (English) language to cadets of non-linguistic specialties in higher military educational institutions of Ukraine in the context of the development of ICT, including enhancing motivation, access to modern educational materials, and providing a comprehensive system of informational and methodological support for the educational process, etc.

Furthermore, the research suggests that the strategic incorporation of ICT will not only improve the efficiency of language learning but also prepare cadets for the digitalized world they will encounter in both military operations and international diplomacy. By promoting self-directed learning through ICT tools, cadets are empowered to manage their own educational paths, fostering autonomy and adaptability - traits that are essential in the rapidly evolving demands of modern military service.

In conclusion, the study underscores the potential of ICT to transform foreign language education in military settings. The successful integration of these technologies, aligned with the specific needs of cadets and the military education system, will lead to a more effective, flexible, and dynamic approach to language training that ensures cadets are well-prepared to engage in global and intercultural communication within their military careers.

Key words: information and communication technologies, teaching strategies, educational process, higher military educational institutions, foreign (English) language, cadets of non-linguistic specialties, experiment, self-educational activities.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. В умовах інтеграції вітчизняної системи освіти до європейських стандартів особлива увага приділяється розвитку сучасних методів викладання іноземної мови. Ці методи узгоджуються та інтегруються у відповідні стратегії, які зумовлюють розвиток іншомовної компетентності. Іншомовна компетентність являє собою комплекс знань, умінь, навичок, які покращують успішне використання іноземної мови у професійній діяльності, а також сприяють процесам самоосвіти й саморозвитку особистості.

Професійне вивчення іноземної мови має важливе значення для вищих військових закладів освіти (ВВНЗ), які вирізняються своєю специфікою, зумовленою:

- особливостями організації освітнього процесу (нааявністю бойових спеціальностей, головню підготовкою бакалаврів);
- трансформацією військової освіти в контексті реалізації стандартів НАТО;
- забезпеченням взаємо сумісності української армії зі стандартами збройними силами країн-членів НАТО та з приєднанням України до Програми розширених можливостей НАТО;
- потребою у підвищенні ефективності функціонування процесу мовної підготовки у Збройних силах України відповідно до цілі

партнерства Україна-НАТО G1200 “Мовні вимоги”;

- вдосконаленням та інтенсифікацією процесу формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів немовних спеціальностей за допомогою інформаційно комунікаційних технологій (ІКТ) для відповідної кваліфікованої підготовки освічених офіцерів з новим мисленням, професійно мобільних, готових до самостійного та якісного розв’язання військово-професійних завдань, що відповідають сучасним вимогам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів стала ще більш актуальною в реаліях сьогодення. Дане питання було предметом наукових пошуків Г. Білоконь, Н. Бхіндера, Н. Глушаниці, О. Єфімової, О. Ісламової, Н. Калинюк, І. Ковальчук, В. Лобко, Г. Салащенко, О. Шостак та ін., які визначали принципи організації процесу мовної підготовки курсантів, їх мотивації та організації самостійної підготовки та участі у проектних технологіях, тощо.

Питання інтеграції ІКТ в освітній процес були у центрі уваги В. Андрієвської, О. Буйницької, Т. Гордієнко, М. Карпенка, А. Литвина, М. Супрун, Ю. Супрунчука, проте більше стосувалися загаль-

них аспектів. Разом з тим, недостатньо дослідженою залишається проблема формування іншомовної компетентності курсантів у контексті впровадження ІКТ в освітній процес ВВНЗ.

Мета дослідження. Мета нашої публікації полягає у визначенні особливостей викладання іноземної (англійської) мови для курсантів немовних спеціальностей у вищих військових навчальних закладах України у контексті розвитку ІКТ.

Принципи мовної підготовки курсантів визначаються Концепцією мовної підготовки особового складу Збройних Сил, а організація процесу мовної підготовки курсантів, зокрема, розвиток їх комунікативної компетентності, ґрунтується на загально дидактичних принципах науковості, системності, послідовності, безперервності, автономності навчання, зв'язку навчання з практикою та спеціальних принципах [3, с. 5].

Методи дослідження. Основою реалізації поставленої мети є використання методів аналізу наукової літератури (вивчення проблематики формування іншомовної комунікативної компетентності курсантів), синтезу (визначення стратегій формування інформаційно-комунікаційних технологій), узагальнення (визначення тенденцій використання ІКТ під час викладання іноземної мови), експериментального методу (дослідження практичних аспектів застосування ІКТ в освітній практиці).

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідники розглядають іншомовну підготовку курсантів як невід'ємну складову системи загальної підготовки військовослужбовців та працівників сфери Міністерства оборони України, що має на меті підготовку конкурентоспроможного фахівця, здатного ефективно здійснювати професійне спілкування засобами іноземної мови в стандартних і нестандартних ситуаціях [8, с. 77].

Зауважимо, що підвищення якості мовної підготовки обумовлена не лише невідповідністю вітчизняних стандартів євроатлантичним стандартам мовної освіти та необхідністю розвитку взаємосумісності з партнерами із НАТО, а й у першу чергу необхідністю упровадження нових кваліфікаційних вимог щодо рівня володіння курсантами іноземними мовами.

Як показують дослідження, роль ІКТ та їх впровадження в освітній процес формує якісно нову форму безперервної освіти, основою якої стає цілеспрямована самоосвітня діяльність, що так чи інакше зумовлена використанням ІКТ, адже у нинішніх умовах розвитку суспільства та освітньої галузі ІКТ перестають бути лише допоміжним інструментом для організації навчального процесу, перетворюючись на невід'ємну й самодостатню складову навчання з великим потенціалом. Інформатизація та цифровізація освітньої системи є постійним і неминучим процесом, що визначає вектор розвитку сучасної освіти [2, с. 5].

Упродовж вересня-грудня 2024 р. задля уточнення ролі ІКТ нами було проведено анкетування викладачів ВВНЗ, яке передбачало виявлення рівня компетентності у галузі ІКТ під час викладання іноземної мови курсантам. Анкети складались з 38

питань, що укладені відповідно до особливостей освітнього процесу ВВНЗ.

У процесі організації дослідження нами було опитано 57 викладачів іноземної мови з трьох ВВНЗ (Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Військова академія (м. Одеса). Результати опитування показали, що більшість (78%) опитуваних викладачів не є військовослужбовцями, майже усі викладають англійську мову (98%) та працюють очно (86%). Більшість опитаних викладачів є жіночої статі та мають досвід роботи (понад 10 років і більше – 37%, від 5 до 10 років – 27%), що відображається у осмисленні різних викладацьких стратегій.

Більша частина викладачів (59%) не проходила спеціальних курсів й тренінгів із використання інформаційно-комп'ютерних технологій, натомість це можна пояснити бажанням самостійного оволодіння необхідних умінь і навичок, а також необхідністю по можливості пройти додаткове навчання для підвищення свого рівня цифрової компетентності (53%).

Це підтверджує й оцінка викладачами свого рівня цифрової компетентності – більшість обрала середній рівень (65%), високий лише 21%, натомість низький задекларували 14%.

Щодо питання частоти використання ІКТ під час своїх занять з іноземної мови, думки викладачів були подібними – приблизно половина (41%) вважає, що їх потрібно використовувати часто, натомість більшість (45%) схильна, що це потрібно робити інколи.

Більшість опитаних викладачів (84%) не використовують платні ресурси ІКТ під час підготовки занять з іноземної мови, що свідчить про доступність та адаптивність корпоративних або безкоштовних ресурсів.

Щодо оцінки рівня грамотності курсантів у використанні ІКТ для вивчення іноземної мови думки викладачів розділились – більшість констатує середній рівень (70%), високий відзначає 14%, натомість про низький засвідчують 16%. Така оцінка може виглядати дещо суб'єктивно, адже залежить перш за все від власної обізнаності й компетентності викладачів.

Це питання перегукується із визначення викладачами головних мотиваційних чинників, які спонукають їх до використання ІКТ під час навчання. Абсолютна більшість (49%) вбачають цей зв'язок у підвищенні ефективності заняття, 29% – у підвищенні мотивації курсанта вивчати іноземну мову. Лише незначна кількість викладачів (10%) звертає увагу на потребу в реалізації та вдосконаленні варіативних сучасних методик і форм викладання, та в адаптації навчального матеріалу до рівня й потреб групи (10%).

Вищенаведене питання узгоджується з визначенням конкретної мети/ очікуваних результатів використання ІКТ під час викладання іноземної мови, коли на перше місце виходить вдосконалення мовленнєвої компетенції (29%), на друге знову ж таки підвищення мотивації вивчення

мови (27%), на третє варіативна подача навчального матеріалу (20%).

Незначну увагу викладачі приділили можливостям застосування диференційованого підходу (12%), спонуканню до самоосвіти та перевірки рівня засвоєння матеріалу (менше 10%).

Дійсно, вдосконалення мовленнєвої компетенції, змістом якої є знання про точність, адекватність й правильність використання мовних засобів залежно від стилю мовлення, реально відображає рівень знань мови та забезпечує практичне відтворення цих знань та правил у мовленнєвій діяльності [5, с. 138].

Очевидно, що підвищення ефективності навчального заняття з іноземної мови для курсантів є елементом індивідуальних стратегій викладання кожного викладача, що узгоджується з його прагненнями реалізації відповідних дидактичних функцій. Відповіді на це питання відзначили основну увагу викладачів на комунікативну (35%), розвивальну (27%) та тренувальну (21%), пізнавальну (16%) функції.

Стратегії викладання безпосередньо пов'язані з оцінкою рівня володіння курсантами іноземною мовою, що також уможливорює застосування ІКТ (відповіді викладачів тут кардинально протилежні, адже лише 45% використовують це у процесі навчання, а 55% – ні) та проектує це на особистий викладацький досвід щодо ефективності вивчення іноземної мови (61% викладачів відзначають таку ефективність, а 39% – ні).

Серед головних переваг застосування ІКТ в освітньому процесі викладачі найбільше вбачають доступ до сучасних навчальних матеріалів (31%), підвищення ефективності занять (27%) та знову ж таки підвищення мотивації курсантів (19%), яка є системою природних, соціальних і психологічних чинників, що спонукають включитися у процес навчання, впливають на його характер та забезпечують ефективність цього процесу [1, с. 80].

Набагато менше уваги звертається на збільшення кількості тренувальних вправ, індивідуальний підхід та економію часу на підготовку до занять з використанням ІКТ, адже для курсантів немовних спеціальностей поряд з підвищенням мотивації та інтересу до навчання є важливим отримання знань не в готовому вигляді, а у результаті власних розумових зусиль, мобілізації раніше отриманих знань, вирішення проблемних завдань [8, с. 125].

Серед труднощів застосування ІКТ в освітньому процесі більшість викладачів констатували технічні проблеми (72%) та брак часу для підготовки (20%). Значно менше було відзначено рівень сприйняття матеріалу курсантами, брак часу для самовдосконалення, відсутність можливості обміну досвідом з колегами тощо.

Серед шляхів подолання таких труднощів викладачі відзначали необхідність розширення практики спілкування з носіями мови (67%), більш ефективне використання ІКТ (43%), оновлення матеріально-технічної бази (37%), проведення додаткових занять (16%), збільшення навчальних годин для окремих дисциплін (12%).

З-поміж додаткових ресурсів або підтримки, які необхідні для ефективного використання ІКТ, викладачі в першу чергу звертали увагу на доступ до сучасного обладнання (45%), підтримку технічного персоналу (20%), створення платформ для обміну навчальною інформацією (14%), що, зокрема, стосується використання соціальних мереж і блогів у навчальній діяльності, курси підвищення кваліфікації (12%). Це ж питання розглядали у своїх дослідженнях Т.Тарнавська [6, с. 136–141], М. Супрун та Ю. Гордієнко [4, с. 233–239].

Разом із тим, необхідною умовою застосування ІКТ є врахування військової специфіки освітнього процесу. Курсанти мають тривалі польові виходи, що передбачають практичні заняття з професійних дисциплін в умовах наближених до бойових, стажування, перебування на різних локаціях (через блекаути, ракетну небезпеку), тощо. В даному випадку ІКТ відіграють допоміжну, проте важливу роль, адже дають змогу постійно повторювати навчальний матеріал, підтримувати та вдосконалювати розвиток іншомовної компетентності через різні види мовленнєвої діяльності, дистанційно використовуючи зручні інструменти ІКТ.

Результати проведеного опитування підтверджують необхідність дотримання у процесі організації мовної підготовки курсантів зазначених принципів науковості (врахування сучасних підходів до організації навчальної діяльності), системності (створення відповідної системи завдань для оволодіння іншомовною компетенцією), послідовності (підвищення мотивації курсантів), безперервності (реалізація різних стратегій викладання), автономності навчання (врахування специфіки та особливостей ВВНЗ).

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. На основі результатів проведеного дослідження щодо визначення особливостей викладання іноземної (англійської) мови для курсантів немовних спеціальностей у ВВНЗ України у контексті розвитку інформаційно-комунікативних технологій зробимо висновок, що для викладачів є важливими наступні стратегії:

- посилення мотивації курсантів до застосування ІКТ на всіх рівнях викладання іноземної (англійської) мови шляхом спонукання, заохочення та формування відповідного навчального середовища;
- забезпечення постійного доступу та використання сучасних навчальних матеріалів у процесі організації освітнього процесу;
- запровадження цілісної системи інформаційної та методичної підтримки освітнього процесу у ВВНЗ та проходження викладачами відповідних курсів, семінарів, тренінгів;
- створення умов для оптимального поєднання у курсантів розмовних навичок, аудіювання, читання і письма шляхом розширення практики спілкування з носіями мови.
- забезпечення ВВНЗ мультимедійним обладнанням та доступом до мережі Інтернет;

• урахування військової специфіки у зв'язку із можливим тривалим перебування курсантів на різних локаціях.

За результатами проведеного дослідження нами також було встановлено, що викладачі здебільшого мають необхідний досвід проектування, організації та проведення таких занять відповідно до навчальних планів та програм.

Перспективними подальшими дослідженнями у даному напрямку є розробка та обґрунтування актуальних методів і прийомів формування ІКТ у контексті викладання іноземної (англійської) мови для курсантів немовних спеціальностей у ВВНЗ.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Калинюк М., Лемешко О. Розвиток навчальної мотивації курсантів до вивчення іноземної мови. *Збірник наукових праць Національної академії прикордонних військ України*. Серія: Педагогічні науки. 2022. № 1 (28). Ч. 1. С. 74–89.
2. Карпенко М. М. Інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у навчальний процес як один із ключових напрямів розвитку сучасної освіти. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/navchalnyi-protses.pdf?_cf_chl_tk=G0Wfveoy954iUu8PM094yxjMM1ndoDBf4YBo3htPhRs-1736792917-1.0.1.1-V_ddO.fthJukk3F6kWI_khIUS20DqJu48IYWWi6vyHY
3. Основні засади мовної підготовки особового складу у системі Міністерства оборони України. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/osn-zas-mp.pdf>
4. Супрун М., Гордієнко Ю. Використання ІКТ у процесі навчання англійської мови при підготовці студентів гуманітарних спеціальностей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 39. Т. 3. С. 233–239.
5. Супрунчук Ю. О. Формування мовленнєвої компетентності курсантів у процесі самостійної підготовки: категоріально-понятійний аналіз. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 71. Т. 1. С. 176–180.
6. Тарнавська Т. В. Використання соціальних мереж і блогів у навчанні. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*. Серія: Філологічні науки. 2013. № 186(1). С. 136–141.
7. Федішин О. Орієнтовне формування між-культурної комунікації у немовному вузі. *Актуальні проблеми навчання іноземних мов для спеціальних цілей : збірник наукових статей / уклад. І. Ю. Сковронська*. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. С. 121–127.
8. Шостак О. Г., Глушаниця Н. В., Білоконь Г. М. Принципи організації процесу мовної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. 2023. Вип. 101. С. 74–81.

REFERENCES

1. Kalyniuk, M., Lemeshko, O. (2022). Rozvytok navchalnoi motyvatsii kursantiv do vyvchennia inozemnoi movy [Development of cadets' educational motivation to learn a foreign language]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii prykordonnykh viisk Ukrainy*. Seria: Pedahohichni nauky. № 1 (28). Vol. 1. P. 74–89. [in Ukrainian]
2. Intehratsiia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii u navchalnyi protses yak odyz iz kluchovykh napriamiv rozvytku suchasnoi osvity [Integration of information and communication technologies into the educational process

as one of the key areas of development of modern education]. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2021-09/navchalnyi-protses.pdf?_cf_chl_tk=G0Wfveoy954iUu8PM094yxjMM1ndoDBf4YBo3htPhRs-1736792917-1.0.1.1-V_ddO.fthJukk3F6kWI_khIUS20DqJu48IYWWi6vyHY [in Ukrainian]

3. Osnovni zasady movnoi pidhotovky osobovoho skladu u systemi Ministerstva oborony Ukrainy [Basic principles of language training of personnel in the system of the Ministry of Defence of Ukraine]. URL: <https://nuou.org.ua/assets/documents/osn-zas-mp.pdf> [in Ukrainian]

4. Suprun, M., Hordiienko, Y. (2021). Vykorystannia IKT u protsesi navchannia anhliiskoi movy pry pidhotovtsi studentiv humanitarnykh spetsialnostei [The use of ICT in the process of teaching English in the training of students of humanitarian specialties]. № 39. Vol. 3. P. 233–239. [in Ukrainian]

5. Suprunchuk, Y. O. (2020). Formuvannia movlen-nievoi kompetentnosti kursantiv u protsesi samostiinoi pidhotovky: katehorialno-poniatynnyi analiz [Formation of cadets' speech competence in the process of independent training: a categorical and conceptual analysis]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. № 71. Vol. 1. P. 176–180. [in Ukrainian]

6. Tarnavska, T. V. (2013). Vykorystannia sotsialnykh merezh i blohiv u navchanni. [The use of social networks and blogs in education]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy*. Seria: Filolohichni nauky. Scientific № 186(1). P. 136–141. [in Ukrainian]

7. Fedyshyn, O. (2021). Oriientovne formuvannia mizhkulturnoi komunikatsii u nemovnomu vuzi [Tentative formation of intercultural communication in a non-language university]. *Aktualni problemy navchannia inozemnykh mov dlia spetsialnykh tsilei : zbirnyk naukovykh statei / uklad. I. Yu. Skovronska*. Lviv : Lvivskyi derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav. P. 121–127 [in Ukrainian]

8. Shostak, O. G., Glushanytsia, N. V., Bilokon, H. M. (2023). Pryntsypy orhanizatsii protsesu movnoi pidhotovky kursantiv vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladiv [Principles of organisation of the process of language training of cadets of higher military educational institutions]. *Zbirnyk naukovykh prats «Pedahohichni nauky»*. № 101. P. 74–81. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

РОМАШКО Ольга – аспірант кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, Львівського національного університету імені Івана Франка, викладач кафедри іноземних мов Національної академії сухопутних військ імені Гетьмана Петра Сагайдачного.

Наукові інтереси: інформаційно-комунікаційні технології, стратегії викладання, освітній процес, вищі військові заклади освіти, іноземна (англійська) мова, курсанти немовних спеціальностей.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

ROMASHKO Olha – postgraduate student of the Department of General and Higher Education Pedagogy, Ivan Franko National University of Lviv, Lecturer at the Department of Foreign Languages Hetman Petro Sahaidachny National Army Academy.

Scientific interests: information and communication technologies, teaching strategies, educational process, higher military educational institutions, foreign (English) language, cadets of non-linguistic specialties.

Стаття надійшла до редакції 11.03.2025 р.

Стаття прийнята до друку 25.03.2025 р.